

Bruselj, 29. november 2024
(OR. en)

16128/24

ESPACE 108	TELECOM 357
RECH 516	MI 976
COMPET 1154	ENER 574
IND 534	EMPL 589
EU-GNSS 26	CSC 686
TRANS 511	CSCGNSS 13
AVIATION 161	CSDP/PSDC 835
MAR 209	CFSP/PESC 1686

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Datum: 29. november 2024

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 15017/24 + COR 1

Zadeva: Vmesna ocena vesoljskega programa Evropske unije
– sklepi Sveta (odobreni 29. novembra 2024)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o *vmesni oceni vesoljskega programa Evropske unije*, ki jih je Svet odobril na 4063. seji 29. novembra 2024.

SKLEPI SVETA O VMESNI OCENI VESOLJSKEGA PROGRAMA EVROPSKE UNIJE

SVET EVROPSKE UNIJE:

OB OPOZARJANJU NA

- A. Uredbo (EU) 2021/696 o vzpostavitvi Vesoljskega programa EU, ki vse vesoljske dejavnosti EU združuje v celovit regulativni okvir;
- B. sklepe Sveta o programu Copernicus do leta 2035¹;
- C. sklepe Sveta o pristopu EU k upravljanju vesoljskega prometa²;
- D. sklepe Sveta z dne 14. novembra 2023 o vesoljski strategiji EU za varnost in obrambo³;
- E. sklepe Sveta z dne 23. maja 2024 o krepitvi konkurenčnosti Evrope s pomočjo vesolja⁴;
- F. Strateško agendo za obdobje 2024–2029, priloženo sklepom Evropskega sveta iz junija 2024⁵;

---

¹ Dok. 10070/22.

² Dok. 10071/22.

³ Dok. 14512/23.

⁴ Dok. 10142/24.

⁵ Dok. EUCO 15/24.

UVOD

1. POZDRAVLJA poročilo Evropske komisije o „izvajanju vesoljskega programa EU in uspešnosti Agencije Evropske unije za vesoljski program (EUSPA)“ (vmesna ocena), kot je določeno v členu 102(1) Uredbe (EU) 2021/696;
2. PRIZNAVA napredek, dosežen od začetka izvajanja Programa leta 2021, zlasti pri utrjevanju različnih vesoljskih dejavnosti EU v okviru enotnega regulativnega okvira, s čimer so se znatno povečali skladnost, učinkovitost in strateški učinek pobud EU, povezanih z vesoljem;
3. POZDRAVLJA uspešno izvajanje vodilnih pobud Programa, tj. Copernicus, Galileo in EGNOS, ki so izpolnile svoje ključne kazalnike uspešnosti in dosledno zagotavljajo najsodobnejše storitve, ki so bistvene za različne sektorje po vsej EU;
4. PRIZNAVA pravočasen napredek pri novih pobudah, kot sta GOVSATCOM in spremljanje razmer v vesolju (SSA), ki prispevajo k strateški avtonomiji EU v odprtem gospodarstvu in njeni odpornosti v vse bolj preobremenjenem in konfliktnem vesoljskem okolju;
5. UGOTAVLJA, da se je operativna faza dejavnosti pobude GOVSATCOM ter vesoljskega vremena (SWE) in objektov v bližini Zemlje (NEO) komponente spremljanja razmer v vesolju (SSA) začela šele proti koncu obdobja ocenjevanja, ki naj bi se v skladu z navedeno uredbo zaključilo 30. junija 2024, kar je izziv za izvedljivost zanesljive ocene teh komponent, zlasti analize stroškov in koristi;
6. PRIZNAVA, da je Program kljub zahtevnim svetovnim razmeram, vključno z geopolitičnimi napetostmi, motnjami v dobavni verigi in posledicami pandemije COVID-19, ohranil svojo splošno uspešno usmeritev in začel ustrezno vključevati nove komponente;

7. POZDRAVLJA prizadevanja vseh udeleženih subjektov, vključno z Evropsko komisijo, EUSPA, Evropsko vesoljsko agencijo (ESA), drugimi pooblaščenimi subjekti in državami članicami EU, pri zagotavljanju stalnega napredka Programa, pri čemer izpostavlja pomen tesnega sodelovanja pri doseganju njegovih ciljev;
8. z zadovoljstvom UGOTAVLJA, da Program prispeva k strateškim prednostnim nalogam EU, zlasti pri podpiranju ciljev zelenega in digitalnega prehoda ter strateške avtonomije in odpornosti EU z vključevanjem podatkov komponent Copernicus, Galileo in EGNOS v politike EU, kot so spremljanje podnebja, biotske raznovrstnosti in oceanov, promet ali kmetijstvo, in izboljšanjem teh podatkov, ter z uspešnim začetkom pripravljanih dejavnosti pobude GOVSATCOM;
9. PRIZNAVA te mejnike kot dokaz vse večje zrelosti Programa ter njegove bistvene vloge pri spodbujanju Unije kot globalnega akterja v vesoljskem sektorju in zagotavljanju, da EU ohranja vodilno vlogo na področju vesoljskih inovacij in zmogljivosti;

STRATEŠKI CILJI IN SOCIALNO-EKONOMSKE KORISTI

10. POZDRAVLJA vlogo Programa pri krepitvi odpornosti in strateške avtonomije EU v odprtem gospodarstvu ter njegov prispevek k zmanjšanju odvisnosti od neevropskih vesoljskih sistemov, saj zagotavlja, da EU ostaja samozadostna na kritičnih področjih, kot so satelitska navigacija, določanje položaja in točnega časa ter opazovanje Zemlje, obenem pa ohranja sposobnost EU za neodvisno delovanje na svetovnem prizorišču, pa tudi vse večje zmogljivosti na področju SSA ter nadzora in spremljanja v vesolju (SST), zlasti v vse bolj konfliktnem in konkurenčnem vesoljskem okolju;
11. IZPOSTAVLJA potencial za dvojno rabo nekaterih vesoljskih komponent in PRIZNAVA, da je po potrebi ter ob upoštevanju pristojnosti držav članic in civilne narave Programa zaželeno, da se upoštevajo vladne potrebe in zahteve;

12. PRIZNAVA zagon, ki ga je Program ustvaril pri razvoju novih trgov in priložnosti za podjetja, zlasti mala in srednja podjetja (MSP), zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, spodbujanju raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja, ustvarjanju novih poslovnih priložnosti po vsej EU, krepitvi vesoljske industrije EU ter prispevanju k prenovi usposobljene delovne sile, kar spodbuja širšo gospodarsko rast Unije;
13. PRIZNAVA, da so socialno-ekonomske koristi izvedenega Programa sorazmerne s popolnim uresničevanjem ter razširjeno uporabo storitev in podatkov, ki jih ustvari Program, ter **POUDARJA**, da se je treba osredotočiti na vse komponente Programa in okrepiti njihovo uporabo med uporabniki, in sicer s strateškim pristopom in pobudami tako v vesoljskem kot nevesoljskem sektorju;

IZVAJANJE PROGRAMA

14. PRIZNAVA pozitiven razvoj komponente Copernicus, ki je kljub težavam, ki so jih povzročili manjkajoči podatki satelitov Sentinel-1 B, presegla svoje cilje uspešnosti, vključno s tistimi za zanesljivost in kontinuiteto podatkov in storitev; PRIZNAVA, da se število uporabnikov podatkov in storitev komponente Copernicus še naprej povečuje, kar odraža vse večji pomen in uporabnost informacij, zagotovljenih za izpolnjevanje potreb njenih uporabnikov, ter podpira politike EU, zlasti zeleni dogovor EU;
15. **UGOTAVLJA**, da se je sedanja cenovna politika Programa, zlasti politika brezplačnih, popolnih in odprtih podatkov komponente Copernicus, izkazala za učinkovito pri podpiranju inovacij in široke uporabe v več sektorjih, vendar **UGOTAVLJA** tudi, da je obstoječi model izmenjave podatkov in licenciranja pri pridobivanju podatkov iz komercialnih virov omejen;
16. **JE SEZNANJEN** z oceno za razvoj morebitne nove vladne storitve EU za opazovanje Zemlje, ki bi dopolnjevala obstoječe in načrtovane zmogljivosti ter se odzivala na ugotovljene potrebe, po potrebi tudi z okrepitvijo podpore za varnost in obrambo;

17. POZDRAVLJA splošno delovanje sistema Galileo in izjavo o delovanju novih storitev, kot je zelo natančna storitev (HAS), ki znatno povečuje preciznost sistema Galileo, ter POZDRAVLJA začetno oddajanje regulirane javne storitve (PRS) in odprte storitve za avtentikacijo navigacijskih sporočil (OSNMA) v pričakovanju izjave o delovanju, da bi zagotovili ključne koristi tako za vladni kot zasebni sektor, vključno s prometom, kmetijstvom, obvladovanjem izrednih razmer, varnostjo, zaščito in obrambo. Z zaskrbljenostjo UGOTAVLJA vse pogostejši pojav slepljenja in motenja;
18. OBŽALUJE, da popolna operativna zmogljivost (FOC) odprte storitve sistema Galileo in začetna operativna zmogljivost (IOC) regulirane javne storitve še nista doseženi, deloma zaradi težav, povezanih z izstrelitvenimi storitvami, POU DARJA, da te težave lahko ogrožajo neprekinjenost in kakovost storitev sistema Galileo, ter POZIVA k stalnemu izboljševanju upravljanja kakovosti in varnosti v okviru Programa; zato POZIVA Komisijo, naj prednostno obravnava razporejanje satelitov, obravnava izzive in zagotovi dolgoročno vzdrževanje zmogljivosti storitev sistema Galileo;
19. PRIZNAVA, da je storitev EGNOS sicer znatno izboljšala natančnost in zanesljivost satelitske navigacije po vsej Evropi, vendar še vedno obstajajo nekatere vrzeli v pokritosti, in POZIVA Komisijo, naj odpravi te vrzeli v pokritosti, zagotovi neprekinjeno in varno obratovanje med uvajanjem storitve EGNOS V3 ter sistem EGNOS prilagodi zahtevam drugih večjih uporabnikov;
20. POZDRAVLJA uspešne dosežke storitev nadzora in spremljanja v vesolju (SST) v okviru komponente SSA, zlasti vse večjo udeležbo držav članic ter vse večje število registriranih organizacij in satelitov, kar odraža uspeh Programa pri krepitvi spremljanja razmer v vesolju v EU ter pri spodbujanju globalnega usklajevanja med obstoječimi in nastajajočimi sistemi za nadzor in spremljanje v vesolju v različnih regijah po svetu;

21. **POUDARJA**, da je treba posodobiti in okrepiti infrastrukturo EU za nadzor in spremljanje v vesolju (SST), da bi izboljšali njeno zmožnost za opazovanje in sledenje vesoljskih objektov in odpadkov, zato Komisijo in države članice **POZIVA**, naj še naprej izboljšujejo zmogljivosti SST, da bi zagotovile trden in odporen sistem za spremljanje razmer v vesolju;
22. **POUDARJA** pomen tekoče analize zahtev za storitve v zvezi z vesoljskimi vremenskimi dogodki (SWE) na podlagi člena 60 uredbe EU o vesolju. Poleg tega **PRIZNAVA** učinkovito izvajanje nalog, ki jih je v zvezi s tem poverila Evropska vesoljska agencija (ESA), pa tudi na področju objektov v bližini Zemlje (NEO);
23. **JE SEZNANJEN** s tekočim izvajanjem pripravljanih dejavnosti za zagotavljanje storitev v okviru pobude GOVSATCOM, vključno s postopkom javnega naročanja za infrastrukturo vozlišča, in z zmanjšanjem začetnih zamud, kar kaže na potencialno zmogljivost Programa za zagotavljanje ključnih varnih komunikacijskih storitev, ki so bistvene za misije in operacije Unije in njenih držav članic, zlasti za misije, kritične za varnost in zaščito;
24. **POUDARJA**, da se komponenta GOVSATCOM dopolnjuje s programom Unije za varno povezljivost IRIS², ki zagotavlja celovito, stroškovno učinkovito in uspešno uskladitev s potrebami EU po varni komunikaciji, vključno s svetovno pokritostjo;

EUSPA

25. **POZDRAVLJA** razvoj Agencije za evropski GNSS (GSA) v Agencijo Evropske unije za vesoljski program (EUSPA) kot pomemben korak pri izboljšanju upravljanja in vodenja Programa ter operativnega sistema Programa in njegovih komponent. Obenem **PRIZNAVA** prožnost, ki jo je EUSPA pokazala pri izvajanju novih nalog ter prilagajanju novim odgovornostim in izzivom;

26. POZDRAVLJA splošno uspešnost EUSPA pri upravljanju osrednjih in njej zaupanih nalog v okviru vesoljskega programa EU ter prizadevanja te agencije, ki so bila ključna za omogočanje učinkovitega zagotavljanja storitev in varnega upravljanja vesoljskih sredstev ter za spodbujanje inovacij in uvajanja na trg v vesoljskem sektorju EU; POZDRAVLJA dejstvo, da sta bili zagotovljeni neodvisnost in avtonomija odbora za varnostno akreditacijo;
27. POUDARJA vlogo EUSPA kot strukture za spremljanje varnosti v vesolju vesoljskega programa EU, POZDRAVLJA akcijski načrt Komisije za ublažitev sedanjih omejitev sistema za nadzor varnosti komponente Galileo in POUDARJA, da je treba okrepiti operativno varnost satelitskih sistemov EU, tudi ključno vlogo EUSPA v zvezi s tem;

PRIDOBLENE IZKUŠNJE IN OBETI

28. POUDARJA, da je treba glede na okrepljena tveganja za kibernetiko varnost, radiofrekvenčne motnje, dejavnost sonca in tveganja trkov nujno obravnavati vse večje grožnje za varnost in odpornost vesoljskega programa, ter POUDARJA, da so za zagotovitev dolgoročne trajnostnosti vesoljskih dejavnosti potrebni odločni ukrepi;
29. PRIZNAVA, da je treba zmanjšati odvisnost vesoljskega programa EU od tretjih držav, kar je še posebej pomembno na kritičnih področjih, kot je dostop do surovin, komponent in storitev, ter POZDRAVLJA dejavnosti opazovalnice za kritične tehnologije in skupne projektne skupine za kritične vesoljske tehnologije;
30. PRIZNAVA, da je treba okrepiti avtonomen, varen in stroškovno učinkovit dostop Unije do vesolja, JE SEZNANJEN z ukrepi Komisije za zagotovitev alternativnih izstrelitvenih rešitev s ponudniki iz tretjih držav v ustrezno utemeljenih okoliščinah ter POUDARJA, da je nujno podpirati prilagajanje, razvoj in uvajanje avtonomnih evropskih izstrelitvenih zmogljivosti za dostop do vesolja in da je pri tem potrebna kontinuiteta, pri čemer je treba upoštevati bistvene varnostne interese Unije;

31. OPOZARJA, da je treba pri nadaljnjem načrtovanju vesoljskega programa EU zagotoviti večjo kontinuiteto in nadaljnji razvoj sedanjih operativnih komponent, zlasti Copernicus, Galileo in EGNOS;
32. POZIVA k racionalizaciji postopkov javnega naročanja s strani vseh akterjev, vključenih v vesoljski program EU, ter k nadaljnjemu vključevanju novih vesoljskih akterjev in nastajajočega vesoljskega ekosistema v Program (vključno z zagonskimi podjetji, novimi udeleženci ter MSP), pa tudi POUDARJA pomen odprtih in preglednih postopkov javnega naročanja, ki podpirajo razvoj raznolike in inovativne evropske vesoljske industrije, ob upoštevanju cilja spodbujanja strateške avtonomije Unije v odprtem gospodarstvu, zlasti v smislu tehnologije, v ključnih tehnologijah in vrednostnih verigah;
33. POZIVA Komisijo, naj se opre na oceno⁶ obstoječih ovir, ki preprečujejo boljše tržno uvajanje vesoljskih podatkov in storitev v vseh sektorjih gospodarstva, saj je odprava teh preprek ključna za čim večje socialno-ekonomske koristi vesoljskega programa EU in zagotavljanje, da bo njegov potencial v celoti izkoriščen po vsej Uniji, ter POZIVA Komisijo, naj skupaj s pooblaščenimi subjekti, vključno z EUSPA, in v sodelovanju z državami članicami te izzive obravnava s strateškim pristopom, usmerjenim v prihodnost, s poudarkom na sodelovanju, inovacijah in prilagodljivosti, kar bo mogoče s pripravo in sprejetjem strategije za vesoljske podatke, ki ustreza svojemu namenu;
34. POZIVA Komisijo, naj okrepi močno vesoljsko gospodarstvo Unije s krepitvijo konkurenčnosti, inovacij, podjetništva, spretnosti in krepitve zmogljivosti v vseh državah članicah in regijah Unije, s posebnim poudarkom na MSP ter zagonskih podjetjih;
35. vendar UGOTAVLJA, da bi bilo treba ključne kazalnike, kot so določeni v navedeni uredbi, bolje opredeliti, zlasti glede konkurenčnosti, vloge MSP ter nekaterih elementov načrtovanja programov, zato PRIZNAVA, da bi bil novi konceptualni okvir pomembno orodje za ocenjevanje koristi vesoljskega programa EU;

---

⁶ Dok. 12013/24.

36. PRIZNAVA, da so stalne naložbe, usmerjene v uporabnika, v konkurenčne inovacije in infrastrukturo bistvene za ohranitev vodilnega položaja na področju vesoljskih tehnologij ter spodbujanje sinergij s programi in pobudami, ki podpirajo nove vesoljske aplikacije s tehnologijami, kot so umetna inteligenca, kvantna tehnologija, avtonomni sistemi in kibernetika varnost;
37. POZDRAVLJA izkoriščanje vesoljskega programa EU za nadaljnje uveljavljanje Unije kot zanesljive partnerice v vesoljski diplomaciji. Dosežki Programa se, predvsem prek komponent Copernicus, Galileo in EGNOS ter podkomponente SST, uporabljajo kot svetovna referenčna merila ter so ključni za razvoj in krepitev partnerstev s tretjimi državami, ki so bistvena za krepitev globalnega vpliva EU in spodbujanje mednarodnega sodelovanja na področju vesolja.
-